

Atelier van Joep van Lieshout, Rotterdam, januari 2022, te zien in het lentenummer van See All This dat in maart verschijnt. Foto: Sven Elger den Hartog

BREAKING-de-week-column #94

‘Wie ben jij?’, vraagt hij enkele jaren geleden op een opening. ‘Wie ben jij?’, vraag ik naar de bekende weg. ‘Ik ben Joep van Lieshout’, zegt hij. ‘O,’ zeg ik, ‘ik ben Nicole Ex.’ Nadat we nog even vrolijk met elkaar staan te hakketakken, vraagt hij: ‘Kun jij niet mijn pr-dame worden?’ Ik zeg: ‘Met je welbevinden zie ik dat nog even aan.’

Joep van Lieshout windt er geen doekjes om. In niets wat hij doet, in niets wat hij vindt, in niets wat hij zegt. Hij is een bouwer, zager, lasser en beitelaar, die zijn unieke route pikhouweelt dwars door de ondoordringbare gevestigde orde heen. Een man die nooit op zijn lauweren zal rusten omdat er altijd weer een nieuw plan moet worden gesmeed, een oorlog moet worden gewonnen.

Brutus heet zijn meest grootscheepse plan tot nu toe. Brutus was de Romeinse senator en stoïcijn die in 44 voor Chr. een hand had in de dodelijke aanslag op Julius Caesar, maar hier slaat het op het brutalistische karakter van drie woontorens die in Rotterdam-West moeten verrijzen en die de financiële basis vormen van een nieuw sociaalcultureel ecosysteem.

Ik loop rond in zijn gigantische werkplaats dat het hart van dat ecosysteem zal worden, met onder andere een museum, een expositieruimte en woon- en werkruimtes voor kunstenaars. Het is er koud vandaag en er hangt de penetrante lucht van een chemisch goedje, maar imposant is het. Als ik de stad uitrijd en ik in mijn spiegels Rotterdam zie liggen, stel ik me voor hoe zijn torens er bovenuit zullen steken.

Hij heeft de sleutel, bedenk ik. Hij vecht zich boven de failliete culturele sector uit. Maakt zich vrij van subsidie en staat, neemt een projectontwikkelaar in de arm. Van Lieshout zou commercieel zijn – een beduimd woord in kunstzinnige contreien, waarin niemand mag buigen voor de markt. Ik zie er onafhankelijkheid in en een lichtende richting voor een gezond kunstklimaat.

Nicole Ex,
hoofdredacteur See All This

PS Meer over Joep van Lieshout en Brutus lees je in het nieuwe lentenummer van See All This dat in maart verschijnt.